Київський економічний науковий центр

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

25-26 грудня 2015 року

КИЇВ 2015

УДК 338.22(063)
ББК 65.01.2я43
М 54

Методичні та практичні підходи до вдосконалення результативності політики економічного зростання: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25-26 грудня 2015 р.). – У 3-х частинах. – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2015. – Ч. 1. – 120 с.

УДК 338.22(063)
ББК 65.01.2я43
М 54

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2015
© Київський економічний науковий центр, 2015

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Корогода М. П.
РОЛЬ ЗМІШАНОЇ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ 6

Краснєєва К. В.
ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ 9

Марчук І. А., Гайдук Л. В.
ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ 12

Філіпович В. В.
ВНЕСОК Е. ЧЕМБЕРЛІНА ТА ДЖ. РОБІНСОН В РОЗВИТОК ТЕОРІЇ РИНКОВИХ СТРУКТУР 15

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Біленко Ю. І.
ПРОМИСЛОВО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ 18

Кваша О. С.
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У ФОРМУВАННІ ПРИВАБЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ 21

Ковшун І. В.
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ 24

Карабаза І. А., Колєсніченко А. В.
РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З КИТАЄМ 27

Кущенко О. І., Чуприна О. А.
СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА СТУПЕНЯ ЗАЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ДО СВІТОВИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗВ'ЗКІВ 29

Соколова Л. В., Ряднова Н. С.
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТІВ РЕАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ 33

Фащевська О. М.
ВПЛИВ СПІВРОБІТНИЦТВА З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК: ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ 36

Филькина К. С.
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО БИЗНЕСА 39

Щава Р. П.
ПИТАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ ЄС: ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ 42

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Ащаулов В. В.
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ЗАГАЛЬНОГО РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ 45

Бервено О. В.
УПРАВЛЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬЮ ПОЛИТИКИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПОСРЕДСТВОМ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ 47

Осіпова Л. В., Вакар К. Ю.
ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ 50

Марчук І. А.
старший викладач кафедри філософії та суспільних наук
Гайдук Л. В.
студентка
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Сьогодні економічно та соціально розвинуті країни роблять ставку на людський капітал як вагомий фактор динамічних перетворень та оновлення господарської діяльності. Саме тому проблема формування економічної компетентності фахівців є важливою складовою професійного навчання, у тому числі і в медичних вишах. Адже освіта, спрямована на формування у студентів економічної компетентності, є засобом гармонійного існування особистості у суспільстві, впливає на вміння робити вибір, приймати рішення та нести за них свідому відповідальність.

В освітянській галузі термін компетентність для характеристики рівня професійної підготовки студентів почали застосовувати порівняно недавно. У «Новому словнику української мови» зазначені терміни мають таке пояснення: «Компетентний. 1. Який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чимось добре обізнаний, тямущий; який ґрунтується на знанні; кваліфікований. 2. Який має певні повноваження; повноправний, повновладний. Компетенція – це добра обізнаність із чим-небудь. Теорія та методика керування освітою, коло повноважень якої-небудь організації, установи або особи» [1, с. 305].

Ще відомий англійський вчений-економіст XVIII ст. Адам Сміт сформулював концепцію «людини економічної», згідно з якою поведінка кожної людини ґрунтується на її особистих інтересах, сума яких і утворює інтереси суспільства, що і забезпечує багатство, добробут та розвиток як окремої особистості, так і всього суспільства в цілому.

Основними підходами американського інженера і вченого початку XX ст. Фридеріка У. Тейлора полягають у збільшенні комфорту і благополуччя кожної особистості через раціональну організацію виробництва з метою отримання максимальних прибутків підприємства та їх виживання у конкурентній боротьбі.

Д. Равен у праці «Компетентність у сучасному суспільстві» (1984 р.) вперше дав розгорнуте пояснення поняття компетентність, зазначивши, що воно включає в себе велику кількість незалежних один від одного компонентів. Одні компоненти він відносить до когнітивної сфери, а інші – до емоційної. Д.Равен вважає, що окремі компоненти тієї чи іншої сфери можуть заміняти один одного як складові ефективної поведінки [3].

С. Вишнякова визначає компетентність (від лат. competens – належний, здібний): 1) ступінь відповідності знань, умінь і досвіду осіб певного соціально-професійного статусу реальному рівню складності виконуваних ними завдань і вирішуваних проблем. На відміну від терміна кваліфікація, включає поміж

винятково професійних знань і вмінь, що характеризують такі якості, як ініціатива, співробітництво, здатність працювати у групі, комунікативні здібності, уміння вчитись, оцінювати, логічно думати, відбирати і використовувати інформацію; 2) коло повноважень керівного органу, посадової особи; питання, у межах яких мають право на прийняття рішення.

Таким чином, компетентність – це: 1) професійно сформована якість особистості; 2) властивість особистості, яка сприяє продуктивному розв'язанню поставлених завдань.

Компетентність як інтегрований результат освіти дозволяє розв'язувати ряд завдань, передбачати мету діяльності та її результат. Поняття компетентності відображає цілісну сутність результату навчання. Основи компетентності формуються шляхом цілеспрямованого навчання, водночас навчання – це «цілеспрямований процес передачі та засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини» [4, с. 223].

У контексті нашого дослідження термін компетентність тісно пов'язаний із терміном економічна компетентність. Відповідно до чинних навчальних програм у вищих медичних закладах освіти викладаються «Основи економічних теорій», які дозволяють дати початкові знання з економіки майбутнім медикам, проте для формування економічної компетентності майбутніх фахівців цього недостатньо.

Аналізуючи структуру знань, більшість дослідників, услід за І. Лернером, виділяє такі види знань, що мають бути передбачені у програмах, підручниках і відповідно, в навчальному процесі: 1) основні поняття і терміни, без яких не можна зрозуміти жодного тексту чи елементу знань; 2) основні закони науки, що розкривають зв'язки і відношення між різними об'єктами та явищами дійсності; 3) факти повсякденної дійсності і закони науки – без знання фактів не можна зрозуміти законів науки, сформувати переконання, виробити вміння доводити і відстоювати свої ідеї; 4) теорії, які містять систему наукових знань про певну сукупність об'єктів, методи пояснення і передбачення явищ даної предметної галузі; 5) наукові і соціальні ідеї, які, ставши надбанням особистості, зумовлюють її ставлення до світу, ідеали, спрямованість діяльності; 6) знання про способи діяльності, методи пізнання; 7) оцінні знання, знання про норми ставлення до різних явищ життя, що прийняті в суспільстві [6, с. 48].

У структурі змісту навчального предмету простежуємо базові системоутворюючі складові економічної компетентності: економічні знання, економічне мислення та економічна освіта. Для систематизації цих категорій розкриємо зміст кожної них.

Економічні знання – це науково вивірена інформація щодо сутності та особливостей економічних явищ та процесів, ефективно засвоєна студентами, і така, що адекватно пояснює світові економічні відносини.

Економічне мислення – це процес, коли людина через свідомі та несвідомі ментальні процеси, що ґрунтуються на основі раніше здобутих науково обґрунтованих та ефективно сформованих знань, оцінює ту ситуацію або ті питання, які стоять перед нею, з економічної точки зору, на предмет економічної доцільності.

Існує думка, що економічна освіта – це явище, що стосується лише професійної підготовки студентів. Так, С. У. Гончаренко у педагогічному словнику наводить таке визначення економічної освіти: «Економічна освіта – підготовка спеціалістів з планування, обліку, фінансів та інших напрямів економічної роботи в народному господарстві, а також для науково-педагогічної діяльності в галузі економічних наук» [1, с. 111]. Але це не зовсім правильно тому що, воно є обмеженим, оскільки відображає лише сутність професійної економічної освіти, яка здобувається у професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

Щоб сформувати економічну компетентність, викладачу необхідно доцільно добирати навчальний матеріал, застосовувати психологічні та педагогічні умови: двосторонній інтерес до економічної тематики; визначення рівня базових знань з економіки; готовність до сприймання і засвоєння економічного матеріалу; індивідуальні особливості. Також необхідно визначити критерії підібраного навчального матеріалу, у нашому випадку – економічної компетентності. Відомий педагог Д. Дьюї уважав, що мета освіти – навчити особистість «пристосовуватися до різних ситуацій» в умовах вільного підприємництва. Тож, економічна освіта сьогодні є необхідністю, бо це ті знання, вміння та навички, що цілеспрямовано та систематизовано формують у студентів економічне мислення та у подальшому економічну культуру.

Формування економічної компетентності повинно охоплювати питання організації справи, функціонування форм капіталу, розвивати високий ступінь мотивації для досягнення компетентних переваг у конкурентній боротьбі, виховувати психологічну стійкість тощо. Сьогодні людина може займати активну життєву позицію тільки тоді, якщо вона володіє знаннями економічних законів, усвідомлює природу економічних явищ і сутність та наслідки економічних процесів. Зрозуміло, що це вимагає можливості запровадження цих елементів в систему економічної підготовки студентів медичних вишів.

Економічна компетентність, таким чином, базується на економічній освіті, що втілюється в економічні знання студента, та економічному вихованні, яке разом із економічною освітою формують економічне мислення та економічну свідомість людини. Окрім того, на економічному вихованні і економічному мисленні базується економічна культура індивіда. Тож знання та супутні їм культурологічні фактори дозволяють сформувати економічно компетентну особистість. Поетапне і систематичне формування економічної компетентності студентів вищих медичних закладів є ефективним та доцільним, втім вітчизняні дослідження з цього питання практично відсутні. Тому мають бути проведені глибші дослідження закордонного досвіду з цього питання та узагальнені особливості формування економічної компетентності студентів медичних вишів у нашій країні з огляду на сучасний соціально-економічний розвиток.

Література:

1. Васильченко Л. В. Управлінська культура і компетентність керівника / Л. В. Васильченко. – Х.: Основа, 2007. – 170 с.
2. Лєпіхова Л. Соціально-психологічна компетентність у психологічній взаємодії // Вища освіта України. – 2004. – № 3.

3. Гура О. І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект / О. І. Гура. – Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2006. – 331 с.
4. Гончарова-Горянська М. Соціальна компетентність: поняття, зміст, шляхи формування в дослідженнях зарубіжних авторів // Рідна школа. – 2004. – № 7-8.
5. Рачева С. С. Развитие социальной компетентности студентов на основе проектного обучения в ВУЗе. – Дис. … канд. пед. наук. – Спб., 2003. – 191 с.
6. Шабатура Л. Н. Становление социальной компетентности личности в процессе гуманизации профессионального образования. – Дис. ... канд. философ. наук. – Омск, 1996. – 167 с.

Філіпович В. В.
старший викладач кафедри економічної теорії
та історії економічної думки
Інститут математики, економіки і механіки
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна

ВНЕСОК Е. ЧЕМБЕРЛІНА ТА ДЖ. РОБІНСОН В РОЗВИТОК ТЕОРІЇ РИНКОВИХ СТРУКТУР

До початку XX століття в економічній науці затверджується статична модель конкуренції і монополії як двох протилежних варіантів ринку. Саме вільна конкуренція в її зпівставлені з монополією була стрижнем парадигми класиків.

В середині 30-х рр. XX ст. після виходу праць Е. Чемберліна і Дж. Робінсон центр досліджень швидко змістився до ринків монополістичної конкуренції і олігополії. Їх дослідження уже в більшій мірі відображали реальну ситуацію на ринках.

Чемберлін запроваджує поняття монополістичної конкуренції, стверджуючи, що типовим для сучасного ринку є поєднання конкуренції і монополії, що означало прямий виклик традиційній теорії. Базується вона на диференціації продукції, на закріпленні у свідомості споживачів переваг тих чи інших марок. В той же час існують шляхи для підриву монополії завдяки випуску товарів-замінників. Таким чином, Е. Чемберлін відкриває абсолютно інший підхід до аналізу ринку. Одна з головних його заслуг полягає в тому, що він поклав початок дослідженню конкуренції як динамічного по своїй природі процесу. В такій системі і досконала конкуренція, і монополія виявляються лише моментами єдиного процесу розвитку ринку. Він писав, що у всій системі цін сили конкуренції і монополії нерозривно сплітаються в єдину тканину, відрізняючись в ній лише своїми особливими узорами [1, с. 29]. Е. Чемберлін вважає, що повне усвідомлення тієї обставини, що продукт завжди диференційований, розкриває значення проблеми різноманітності і робить зрозумілим, що чисту конкуренцію не можна більше вважати в усіх відношеннях «ідеалом» для економіки добробуту [1, с. 266].